

Тема. Який зв'язок існує між людською гідністю та правами людини?

Мета: дати уявлення про: основні цінності, що лежать в основі прав людини, і про те, який шлях пододало людство для їхнього забезпечення та реалізації, дати зрозуміти, чому захист прав людини важливий для кожного і кожної з нас.

Очікувані результати. Після уроку учні/учениці зможуть:

- *пояснювати* поняття: людська гідність, рівність, рівноправність, дискримінація, цінності прав людини.
- *наводити* приклади зв'язку людської гідності і правами людини ;
- *висловлювати* власну думку щодо загальнолюдських цінностей, які відображені у правах людини.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, роздатковий матеріал, мультимедійна презентація.

Бесіда. Які почуття викликають у вас наведені нижче рядки? Що підкреслює поет уживаючи прикметник «гідний»?

Народе мій,

яких пісень ти гідний,

якої слави гідний на землі!

(Микола гірник, український поет і перекладач)

Відповідно до Указу Президента України № 877/2014 «Про День Гідності і Свободи» від 13.11.2014, цю пам'ятну дату запроваджено «з метою утвердження в Україні ідеалів свободи і демократії, збереження та донесення до сучасного і майбутніх поколінь об'єктивної інформації про доленосні події в Україні початку ХХІ століття».

21 листопада

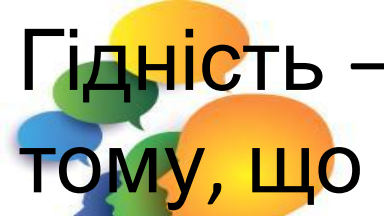
День Гідності
і свободи

Людська гідність — це цінність, яка визначає самодостатність людини, можливість реалізувати власний потенціал.

Гідність — це переконаність у тому, що ми можемо організувати життя так, як це відповідає нашому внутрішньому світові: не коритися авторитарному режиму, скинути його; скинути передусім з себе, зі своєї душі. Мирослав Маринович, правозахисник, публіцист, релігієзнавець, член-засновник Української Гельсінської групи

Гідність — це мій скарб. Це той мій внутрішній скарб, який я маю у собі як невід'ємну частину мене, прописану на рівні ДНК, яка належить мені по праву народження і яку не можливо в мене відібрати. Це моя спадковість, моє спадкоємство, моє достоїнство, мій капітал, мої надбання, мій ресурс, мій потенціал. Олена Вострова, психолог, лінгвіст, художниця

Їй [гідності] не можна дати визначення, але її можна відчувати. Її має кожна людина. Це — своєрідний лакмусовий папірець, що може подавати знак про можливі порушення прав людини. Коли ми відчуваємо приниження чи біль — страждає людська гідність. Якщо причиною страждання, болю є дії держави — це ситуація порушення прав людини. Сергій Буров, правозахисник

Людська гідність пов'язана із самою сутністю людяності, впливає зі самого факту, що хтось є людиною; його має і немовля, яке ще нічого ні доброго, ні поганого в житті не зробило, і найбільший злочинець. Людську гідність потрібно відрізнити від особистої гідності, яке є поняттям, близьким до честі — таку гідність треба «заробити», вона росте, коли ми поводимося благородно і порядно, можна її втратити, якщо чинимо підло. Для прав людини важливим є перше поняття — людська гідність. Марек Новицький, Голова Гельсінського фонду з прав людини у 1990–2003, Варшава, Польща

Бесіда. Чим наведені судження про людську гідність подібні між собою? Чим людська гідність відрізняється від особистої? Яким чином людська гідність стосується прав людини? Презентуйте свої думки перед класом.

Загальна декларація прав людини, Генеральна асамблея оон 10 грудня 1948 року (витяг)

Преамбула.

Беручи до уваги, що визнання гідності, властивої всім членам людської сім'ї, і рівних та невід'ємних їхніх прав є основою свободи, справедливості та загального миру;

беручи до уваги, що зневаження та нехтування правами людини призвели до варварських актів, які обурюють совість людства, і що створення такого світу, у якому люди матимуть свободу слова й переконань і будуть вільні від страху і нужди, проголошено як високе прагнення людей;

беручи до уваги, що загальне розуміння характеру цих прав та свобод має величезне значення для повного виконання цього зобов'язання...

Стаття 1. Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти стосовно один одного в дусі братерства.

- як ви гадаєте, чому, відповідно до Преамбули Декларації, саме гідність є основою свободи, справедливості та загального миру?
- чому Декларація підкреслює значення загального розуміння прав і свобод країнами, що до неї приєдналися?

Подумайте, чи однаково люди, зображені на них, сприймають ситуації. Що, на вашу думку, відчувають зображені персонажі? Чим їхні відчуття відрізняються?

Аналізуємо ситуацію. Ознайомтеся із запропонованими ситуаціями. Визначте, чи забезпечується у наведених ситуаціях принцип рівності. Поясніть свою думку.

***Ситуація 1.** Етнічна більшість громади міста вирішила, що ті, хто належить до меншини X, зобов'язані жити в окремому районі населеного пункту. **Ситуація 2.** Чоловікові відмовили у видачі водійських прав на підставі того, що він має поганий зір. **Ситуація 3** В оголошенні про працевлаштування в державну установу, що здійснює охорону правопорядку, сказано, що пріоритет надаватиметься чоловікам у віці до 25 років.*

Гуманізм—

це система ідей і поглядів на людину як на найбільшу соціальну цінність, створення умов для її повноцінного життя і фізичного та духовного розвитку.

Топ-10 ознак, за якими найчастіше дискримінують людей в Україні.

Вік	37,4
Інвалідність	37,7
Майновий стан	24,4
Сексуальна орієнтація	21
Стать	20,4
Стан здоров'я	20,3
Політичні погляди	19,9
Національність	14,8

Організуйте фото-флешмоб зі слоганами «Я — людина і маю почуття людської гідності», «Ми з тобою особливі», «Я поважаю вашу гідність», «Я проти дискримінації» та іншими складеними після вивчення теми слоганами.

Інструкція для проведення флешмобу Крок 1. Підготуйте слогани-фрази на аркушах А4. Крок 2. Зробіть своє фото з однією чи декількома фразами на роздрукованих аркушах А4 або написаними від руки. Крок 3. Розмістіть це фото на своїй сторінці у соціальних мережах із поясненням мети флешмобу та проханням підтримати вашу активну позицію.